

ปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

เฉพาะกรณี เกี่ยวกับการเก็บ รวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล

โดยไม่ต้องได้รับความยินยอม¹

สทศล ภัทรพงศ์ไพฑูริย์²

ข้อมูลส่วนบุคคลถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ และปัจจุบันเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก การจัดเก็บ และประมวลผลข้อมูลสามารถกระทำได้อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการเก็บรวบรวมใช้และเปิดเผยข้อมูลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือช่องทางออนไลน์บนแพลตฟอร์มและการใช้บริการต่างๆ อาจนำข้อมูลที่สามารถจัดเก็บไว้ส่งต่อ ทั้งวิธีการโอนหรือจำหน่ายให้ผู้ให้บริการทั้งในและต่างประเทศเพื่อประมวลผลข้อมูลอันนำไปสู่การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ ซึ่งการกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นทั้งจากความยินยอมของเจ้าของข้อมูล หรือไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล จึงถือว่าเป็นการกระทำละเมิดต่อเจ้าของข้อมูลที่สามารถกระทำได้โดยง่าย และสะดวกรวดเร็วอันนำไปสู่ความเสียหายต่อเศรษฐกิจ ดังนั้น ประเทศต่าง ๆ จึงได้มีความพยายามหาหนทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดกฎเกณฑ์กติกากฎหรือมาตรการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล

และด้วยการพัฒนาอย่างรวดเร็วทำให้ปัจจุบันมนุษยชาติได้ก้าวสู่โลกยุคใหม่ซึ่งเป็นผลมาจากการปฏิวัติทางเทคโนโลยี ทำให้ข้อมูลมหาศาลถูกบีบอัดเพื่อส่งต่อไปยังที่ต่างๆ ในระยะทางไกลภายในระยะเวลาอันสั้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการผลิตที่ตั้งไว้ ดังนั้นไม่เพียงแต่ตัวเลขการผลิต กระบวนการบริหารหรือขั้นตอนทางเทคนิคก็จะถูกเทคโนโลยีบันทึกไว้ ไม่เว้นแม้แต่มนุษย์ก็จะถูกย่อยให้กลายเป็นข้อมูลที่ระบุบุคลิกลักษณะข้อดีข้อเสียรูปแบบการดำเนินชีวิตพฤติกรรมกรจบบ้างใช้สอยตลอดจนความชอบและความปรารถนา

ด้วยเหตุนี้ มนุษย์ไม่สามารถปฏิเสธการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่ส่งผลดีต่อมนุษยชาติแทบจะทุกมุมโลกได้ แต่อย่างไรก็ตามการตระหนักรู้ภัย และผลเชิงลบก็สำคัญ ประเด็นที่น่าถกเถียงกัน และตั้งคำถามกันคือใครเป็นคนเก็บข้อมูลข้อมูลที่เก็บคือข้อมูลประเภทใด และมีวัตถุประสงค์อย่างไรสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลเหล่านั้นระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูล

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 เฉพาะกรณี เกี่ยวกับการเก็บ รวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ต้องได้รับความยินยอม และมีที่ปรึกษา คือ ดร.ณฐ สันตาสว่าง และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนิยผล และรองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิสารัตน์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ดังนั้นสหภาพยุโรปจึงตระหนักถึงปัญหาการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัว จึงได้ดำเนินการออกกฎหมายและกำหนดแนวทางเพื่อป้องกันการจัดเก็บข้อมูลในประเด็นดังกล่าว จึงได้ดำเนินการออกบทบัญญัติ General Data Protection Regulation (GDPR) มาบังคับใช้ ในปี ค.ศ. 2518

สำหรับประเทศไทยการออกพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 โดยมีเจตนาในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชน แต่อาจจะต้องพิจารณาอีกด้านหนึ่งว่าความจำเป็นในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเหมาะสมหรือไม่เพียงใด บางครั้งการนำข้อมูลส่วนบุคคล ไปใช้ประโยชน์อาจจะเกิดจากความยินยอม หรือ อาศัยสิทธิในการเก็บรวบรวมใช้และประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลฐานใดฐานหนึ่ง ซึ่งถือว่าเป็นข้อยกเว้นของการเก็บรวบรวมใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ต้องได้รับความยินยอม ซึ่งจะต้องพิจารณาถึง ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดเก็บ หรือสิทธิเสรีภาพ ของประชาชน ในทรัพย์สิน หรือการปกป้องเคหสถานภายใต้หลักสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ และ การลงโทษที่เหมาะสม กับความเสียหายที่เกิดขึ้นตลอดจนสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้คือบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่ต้องเคร่งครัดสำหรับดูแลปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล

อย่างไรก็ดี จากการศึกษาในเรื่องขอบเขตระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลโดยอาศัยข้อยกเว้นในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ต้องได้รับความยินยอม และ การใช้กล้องวงจรปิดเพื่อปกป้องทรัพย์สินยังไม่ได้ถูกกำหนดเป็นข้อยกเว้นที่ชัดเจนส่งผลให้ประสิทธิภาพการใช้งานตามวัตถุประสงค์ของกล้องลดน้อยลง และมาตรการต่าง ๆ ในการปกป้องสำหรับความปลอดภัยสำหรับการประมวลผลที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารทางประวัติศาสตร์การศึกษาวิจัยหรือสถิติ ซึ่งยังไม่มีมาตรการที่เพียงพออย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งการลงโทษการฝ่าฝืนอาจจะยังไม่เพียงพอสำหรับผู้ประกอบการที่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลในการแสวงหากำไร จึงพบว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ศึกษาเฉพาะกรณี เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมพบว่ายังมีปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายและการกำหนดค่าตอบแทนอยู่บางประการ ดังนี้

ประการแรกปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลอันเกิดจากสัญญาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มาตรา 24 (3) การเก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยฐานสิทธิอันเกิดจากสัญญาในกรณีความจำเป็นเพื่อการปฏิบัติตามสัญญานั้น พบปัญหาว่าบทบัญญัติตามมาตรา 24 (3) หรือในพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ไม่ได้มีการกล่าวถึง ระยะเวลาในการเก็บ รวบรวม ใช้ ประมวลผล และ เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้ระยะเวลาของสัญญาควรจะต้องจัดเก็บเป็นระยะเวลาเท่าไรซึ่งหากพิจารณาจากแนวคิดความเป็นอยู่ส่วนบุคคลตามหลักสิทธิมนุษยชน และหลักสิทธิทางแพ่งของสหประชาชาติที่กำหนดให้ บุคคลจะต้องไม่ถูกแทรกแซงความเป็นอยู่ส่วนบุคคล และมีสิทธิได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

ดังนั้น หากจะพิจารณาถึงแนวคิดสิทธิในการเก็บข้อมูล เพื่อป้องกันสิทธิส่วนบุคคลในการเรียกร้องทางแพ่งนั้น ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลส่วนบุคคลในการเป็นพยานหลักฐาน ทำให้ระยะเวลาในการจัดเป็นเอกสารที่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลคนจะต้องคำนึงถึงระยะเวลาในการใช้สิทธิของผู้ควบคุมข้อมูลในการที่จะได้รับการ

คุ้มครองตามกฎหมายในอนาคต และหากเปรียบเทียบกับหลักของประเทศเคนาดามีหลักเกณฑ์ใกล้เคียงกับ General Data Protection Regulation (GDPR) แต่ (GDPR) กำหนดมาตรฐานความจำเป็นไว้ว่าเป็นความจำเป็นที่ขาดเสียไม่ได้เลย เพื่อไม่ให้กระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนจนเกิดสมควร³

ทั้งนี้ การพิจารณาว่าเมื่อสัญญาสิ้นสุดลงคู่สัญญาอีกฝ่ายจะต้องทำการระงับยกเลิกและทำลายข้อมูลส่วนบุคคลของคู่สัญญาอีกฝ่ายในทันที เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มาตรา 24 (3) กำหนดข้อยกเว้นให้คู่สัญญามีสิทธิเก็บข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อการปฏิบัติตามสัญญาแต่เพียงเท่านั้น ทำให้เกิดปัญหาว่าในการเก็บข้อมูลไว้ใช้เพื่อดำเนินคดีหลังจากสัญญาสิ้นสุด หรือ การตรวจสอบจากหน่วยงานราชการที่มีความจำเป็นต้องตรวจสอบสัญญา หรือข้อมูล เช่น การทุจริต การหลอกลวงเงินของอาชญากรรมข้ามชาติ ตลอดจนการตรวจสอบภาษีอากรรายบุคคล เพราะกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล มาตรา 24 ไม่ได้ระบุไว้โดยเฉพาะว่าผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะให้ผู้สามารถเก็บข้อมูลส่วนบุคคลไว้เป็นระยะเวลานานเท่าไร

ประกอบกับกรณีของมาตรา 24 (3) แตกต่างจากกรณีข้อมูลส่วนบุคคลชนิดพิเศษตามมาตรา 26 (4) ที่จะอนุญาตให้ผู้สามารถเก็บได้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายสิทธิเรียกร้องหรือยกขึ้นต่อสู้เพื่อสิทธิเรียกร้อง เนื่องจากระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลนั้นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลแม้เจ้าของข้อมูลจะยินยอมทำสัญญา แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะยินยอมให้คู่สัญญาอีกฝ่ายดำเนินการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลได้ตลอดระยะเวลา

ดังนั้นการกำหนดระยะเวลาจึงค่อนข้างจะมีความสำคัญในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลและเพื่อลดปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างคู่สัญญาซึ่งคู่สัญญาต่างฝ่ายต่างต้องอาศัยประโยชน์ในข้อกำหนดในการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลเนื่องจากคู่สัญญาฝั่งเจ้าของข้อมูลย่อมต้องมีความประสงค์ให้จัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองในระยะเวลาที่จำกัด แต่คู่สัญญาฝั่งที่เป็นผู้ควบคุมข้อมูลย่อมมีความประสงค์ จะต้องดำเนินการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลให้มากกว่าระยะเวลาตามสัญญา

ด้วยเหตุนี้การใช้ความจำเป็นในการปฏิบัติตามสัญญาในการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 2562 ที่ยังไม่มีแนวปฏิบัติออกมาแน่ชัดทำให้เกิดความเสี่ยงในการใช้อำนาจรัฐเข้าดำเนินการตรวจสอบข้อมูลส่วนบุคคลที่ถูกคู่สัญญาทำลายข้อมูลส่วนบุคคลโดยใช้ข้อยกเว้นของกฎหมายอ้างเพื่อเลี่ยงการถูกตรวจสอบจากหน่วยงานราชการ เพื่อให้ตนเองนั้นหลุดพ้นจากข้อกล่าวหา และก่อให้เกิดปัญหาการโต้แย้งระหว่างคู่สัญญาสำหรับระยะเวลาในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล

ประการที่สองปัญหาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของผู้ติดตั้งกล้องวงจรปิด ณ เคหสถานของตนเอง หากพิจารณาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มาตรา 24 ไม่ได้กำหนดครอบคลุม

³ปริดา โชติมานนท์.“ฐานอันชอบด้วยกฎหมายในการเก็บรวบรวม ใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล.” วารสารรามคำแหง ฉบับรามคำแหง 10, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2564).

ถึงการป้องกันภัยในเคสสถาน ดังนั้นเมื่อไม่ได้มีการกำหนดข้อยกเว้นสำหรับการป้องกันภัยในทรัพย์สิน สำหรับการใช้กล้องวงจรปิดในเคสสถานให้เป็นข้อยกเว้นไว้ ทำให้การบันทึกภาพจากกล้องวงจรปิด มีความจำเป็นต้องติดประกาศแจ้งเตือน และประกาศแจ้งวัตถุประสงค์การจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อขอความยินยอมตามกฎหมาย เพราะว่าการบันทึกภาพจากกล้องวงจรปิดภาพบุคคลต่าง ๆ ที่ถูกบันทึกได้ จากกล้องวงจรปิดอาจจะปรากฏทั้งภาพใบหน้าของบุคคล ภาพทะเบียนรถยนต์ และอื่น ๆ ซึ่งข้อมูลเหล่านั้น ที่กล้องวงจรปิดเก็บรวบรวมได้นั้นถือว่าเป็นข้อมูลที่ถูกบันทึกได้นั้นสามารถพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคล จึงเป็นข้อมูลส่วนบุคคล และหากพิจารณาแนวคิดเกี่ยวกับการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลจะเห็นได้ว่าเป็นสิทธิ ส่วนบุคคลที่จะเก็บรักษาเรื่องราวส่วนตัวไว้กับตัวเอง และ สิทธิตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลของตนเองจะเป็น ของเจ้าของข้อมูล แต่เจ้าของเคสสถานที่เป็นผู้ควบคุมข้อมูลก็มีสิทธิตามแนวคิดการจำกัดการเข้าถึงข้อมูล เช่นกัน โดยเฉพาะการจำกัดการเข้าถึงขอบเขตเคสสถานของตน และป้องกันไม่ให้บุคคลอื่นเข้าถึงขอบเขต ความเป็นส่วนตัวของตนเองได้ และสิทธิตามรัฐธรรมนูญในการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สิน

หากพิจารณาว่าสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวเป็นสิทธิมนุษยชนที่สำคัญประการหนึ่งที่จะต้อง ได้รับการคุ้มครอง และปกป้อง แต่หากจะคุ้มครองสิทธิในควรเป็นอยู่ส่วนตัวแต่เพียงอย่างเดียวโดยไม่ ได้คำนึงถึงการคุ้มครองสิทธิฐานอื่น ๆ ของประชาชนก็อาจจะส่งผลเสียมากกว่าผลดี ด้วยเหตุแม้ว่าการคุ้มครอง สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวบุคคลจะมีความสำคัญ แต่ก็ไม่ได้ถึงขนาดว่าเป็นสิทธิที่มีลักษณะเด็ดขาดแต่อย่างใด เพราะสิทธิส่วนบุคคลอาจถูกจำกัดการคุ้มครองด้วยสิทธิอื่น หรือ คุณค่าอื่นก็ได้

ดังนั้น การคุ้มครองหรือรับรองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวจึงต้องชั่งน้ำหนักเพื่อความสะดวกกับ การคุ้มครองสิทธิหรือประโยชน์อื่น และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือการหาจุดสมดุลหรือการกำหนด ขอบเขตของสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวเพื่อหาจุดที่มีความเหมาะสมสำหรับการคุ้มครองเจ้าของข้อมูล และผู้ควบคุมข้อมูล

การติดตั้งกล้องวงจรปิดในบริเวณเคสสถานหากมีการปรับมุมกล้องออกไปยังบริเวณ สาธารณสถานบางเล็กน้อย เพื่อประโยชน์ในการป้องกันภัยอันเกิดจากทรัพย์สินเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หากมีเจ้าของข้อมูลใดได้กล่าวอ้างสิทธิหรือเพื่อจำกัดสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวตาม แนวคิดการจำกัดการ เข้าถึงข้อมูลจะส่งผลให้เจ้าของข้อมูลไม่สามารถใช้กล้องวงจรปิด ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ ของอุปกรณ์ส่งผลให้การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 คุ้มครองแต่เพียงเจ้าของข้อมูลเพียงอย่างเดียวส่งผลให้เป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของเจ้าของ เคสสถานในการป้องกันเคสสถานของตนเอง และการจำกัดขอบเขตการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว เฉพาะ ในขอบเขตส่วนบุคคลนั้นไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางสังคมและเทคโนโลยีปัจจุบัน เนื่องจาก ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีกล้องวงจรปิดในการเฝ้าดู ติดตามและเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการป้องกันภัย อันตรายกันอย่างแพร่หลาย

ดังนั้น การติดตั้งกล้องวงจรปิดเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลที่มีการอ้างสิทธิหรือประโยชน์อื่นเพื่อ จำกัดสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของตนเองมากเกินไปจึงส่งผลทำให้เกิด

การล่วงละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานในการป้องกันเคสสถานของผู้ครองครองเคสสถาน และการที่กฎหมายกำหนดแค่เพียงความจำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายนั้นไม่เพียงพอที่จะทำให้เจ้าของกล้องวงจรปิดสามารถดำเนินการจัดเก็บได้โดยไม่ต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล เนื่องจากขณะที่มีการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลยังไม่พบว่าข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันสิทธิโดยชอบได้อย่างไร เพราะยังไม่มีเหตุการณ์ที่จะต้องใช้ประโยชน์ทางกฎหมายเกิดขึ้น อีกทั้งการอ้างสิทธิดังกล่าวก็ต้องเป็นการอ้างสิทธิเมื่อผู้ควบคุมข้อมูลที่เก็บข้อมูลส่วนบุคคลนั้นรู้ว่ามิเหตุเกิดขึ้นแล้วและจำเป็นต้องเก็บไว้เพื่อใช้ในการต่อสู้คดีหรือการตรวจสอบ แต่การเก็บข้อมูลส่วนบุคคลเป็นการเก็บข้อมูลตลอดเวลา ดังนั้นผู้ควบคุมข้อมูลที่เป็นเจ้าของเคสสถานจึงไม่อาจอ้างสิทธิในการเก็บสำหรับนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางกฎหมายได้ เพราะเจ้าของข้อมูลที่เป็นเจ้าของเคสสถานนั้น ไม่ใช่ผู้ที่กระทำความผิดที่จะทำให้เจ้าของเคสสถานสามารถนำข้อยกเว้นดังกล่าวมาเป็นฐานในการอ้างสิทธิสำหรับการเก็บข้อมูลได้

ด้วยเหตุนี้การไม่ได้กำหนดข้อยกเว้นในการกำหนดสิทธิในการป้องกันทรัพย์สินสำหรับการดำเนินการติดกล้องวงจรปิด โดยไม่ต้องขอความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลทำให้เกิดปัญหาว่าบทบัญญัติดังกล่าวอาจขัดต่อขัดต่อเสรีภาพตามปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชนในเรื่องการคุ้มครองทรัพย์สินในเคสสถานตามรัฐธรรมนูญ และหลักความได้สัดส่วนความจำเป็นเพื่อประโยชน์โดยชอบด้วยกฎหมายเปรียบเทียบกับสิทธิขั้นพื้นฐานของเจ้าของข้อมูล

ประการที่สามปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยสำหรับการประมวลผลที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารทางประวัติศาสตร์การศึกษาวิจัยหรือสถิติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มาตรา 24 (1) หากพิจารณาแล้วจะเห็นว่ากฎหมายบัญญัติไว้กว้างจนอาจทำให้เจ้าของข้อมูลได้รับความเสียหายอันเนื่องจากผู้ควบคุมข้อมูล และผู้ประมวลผลข้อมูลจากการจัดทำเอกสารประวัติศาสตร์จดหมายเหตุการศึกษาวิจัยและสถิติ โดยทั่วไปเป็นวิธีการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย หากจะพิจารณาแนวคิด และ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลก็ต้องพิจารณาตามหลักสิทธิมนุษยชนหรือ สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวบุคคลที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ซึ่งการที่ผู้ควบคุมข้อมูลประมวลผลข้อมูลโดยปราศจากความยินยอมของเจ้าของข้อมูล โดยอ้างฐานการเก็บเพื่อวัตถุประสงค์สำหรับการจัดทำประวัติศาสตร์การศึกษาวิจัยเพื่อประโยชน์สาธารณะจะต้องคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนในการที่เจ้าของข้อมูลมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายโดยปราศจากการแทรกแซงของบุคคลอื่นจากกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนั้นได้กำหนดไว้เพียงแต่ “ให้จัดให้มีมาตรการที่เหมาะสมในการปกป้องเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของเจ้าของข้อมูล” เท่านั้น

หากพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 32 ได้มีการกำหนดห้ามมิให้กระทำความละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคลตามที่กล่าวไว้ข้างต้นแต่มีข้อยกเว้นในวรรคท้ายของบทบัญญัติ หากรัฐกระทำความละเมิดสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญจะกระทำได้ ต้องเป็นการกระทำเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะแต่เพียงเท่านั้น ดังนั้นการที่คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลยังมิได้มีการกำหนด มาตรการในการป้องกันข้อมูลย่อมต้องถือว่าขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช

2560 มาตรา 32 แม้การจัดทำเอกสารทางประวัติศาสตร์การศึกษาการทำวิจัยหรือการเก็บสถิติต่างๆ จะเป็นการทำเพื่อประโยชน์สาธารณะก็ตามเห็นได้ชัดเจนว่ากฎหมายมีเจตนารมณ์ที่จะมุ่งคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของเจ้าของข้อมูล แต่ปัจจุบันปรากฏว่าคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลยังไม่ได้มีกำหนดกฎเกณฑ์ที่ได้วางเป็นแนวทางในการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ต้องขอความยินยอมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ขัดต่อสิทธิมนุษยชน

ทั้งนี้หากพิจารณาถึง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พุทธศักราช 2540 ซึ่งได้กำหนดข้อยกเว้นสำหรับการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานรัฐโดยปราศจากความยินยอมในกรณีเพื่อการศึกษาวิจัยการกำหนดให้มีการจัดทำบัญชีแสดงการเปิดเผยกำกับไว้กับข้อมูลข่าวสารตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงประกอบกับนำไปเปรียบเทียบกับ General Data Protection Regulation (GDPR) ที่กำหนดให้มีมาตรการในการป้องกันที่ครอบคลุมถึงมาตรการทางเทคนิค เช่น การจำกัดการเข้าถึงการบันทึกประวัติการใช้งานทางเทคโนโลยี เพื่อดำรงไว้ซึ่งหลักความจำเป็นน้อยที่สุด⁴

แต่ข้อแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนคือ General Data Protection Regulation (GDPR) มีการกำหนดหลักเกณฑ์ชัดเจนที่แตกต่างจากพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พุทธศักราช 2562 ในประเด็นในการป้องกันสิทธิเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของไทยมีการกำหนดแต่เพียงคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ประกาศกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการป้องกันแต่เพียงเท่านั้น แต่ General Data Protection Regulation (GDPR) กำหนดให้ มาตรการในการป้องกันนั้นหมายความรวมถึงมาตรการทางเทคนิค เพื่อดำรงไว้ซึ่งหลักความจำเป็นน้อยที่สุด

หากนำไปเปรียบเทียบกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศแคนาดา ก็จะพบว่าประเทศแคนาดา มีการกำหนดข้อยกเว้นการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูล โดยที่ไม่ต้องได้รับความยินยอม และถือว่าไม่เป็นเหตุละเมิดต่อกฎหมาย หากการใช้นั้นเป็นการใช้เพื่อวัตถุประสงค์ เพื่อสถิติศึกษาเชิงวิชาการการศึกษาค้นคว้าวิจัย โดยกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลประเทศแคนาดาพบว่าบทบัญญัติของประเทศแคนาดานั้นต่างจากกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของไทยในเชิงการกำหนดมาตรการในการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล แต่กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศไทยมีการกำหนดให้ผู้ประมวลผลข้อมูลหรือผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลดำเนินการจัดให้มีมาตรการในการป้องกัน ซึ่งแตกต่างจากประเทศแคนาดาที่ไม่ได้มีการระบุไว้อย่างชัดเจน

กรณีดังกล่าวข้างต้นจึงเห็นว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 นั้นยังไม่ครบถ้วนในประเด็นที่กฎหมายกำหนดหน้าที่ให้หน่วยงานของรัฐต้องไปดำเนินการ แต่ปัจจุบันยังไม่ได้มีการดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้เกิดปัญหาความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลจึงทำให้เกิดปัญหาว่าการที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะนำข้อมูลไปใช้โดยอ้างว่าเป็นการจัดทำเอกสารทางประวัติศาสตร์การศึกษาวิจัยหรือสถิติเพื่อประโยชน์สาธารณะ และการกล่าวอ้างดังกล่าวประชาชนอาจไม่

⁴ นคร เสรีรักษ์ และคนอื่น ๆ. GDPR ฉบับภาษาไทย , Privacy Thailand. (กรุงเทพฯ: พี.เพรส, 2562)

สามารถเข้าได้ตรวจสอบได้ว่าข้อมูลถูกใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะจริง ๆ ไม่ใช่เพื่อประโยชน์ของเอกชนซึ่ง
บทบัญญัติดังกล่าวก็ไม่ได้มีการห้ามไว้

ประการที่ปัญหาการลงโทษการเก็บและรวบรวมใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ต้องได้รับความ
ยินยอมตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมาตรา 83 ไม่ได้มีกำหนดกฎหมายร้ายละเอียด
ในการลงโทษปรับ และไม่มีการกำหนดเกณฑ์ขึ้นสูงขึ้นต่ำทำให้อาจเกิดปัญหาในการกำหนดค่าปรับทาง
ปกครองในกรณีมีเหตุละเมิดอันเนื่องมาจาก เก็บรวบรวม ใช้ และเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความ
ยินยอมจากเจ้าของข้อมูล

จากกรณีที่กำลังมาข้างต้นจะพบว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 มาตรา 83
พบว่าปัญหาเกี่ยวกับการลงโทษ ผู้เก็บ รวบรวม ใช้ และเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้รับความยินยอม
จากเจ้าของข้อมูลที่ไม่สอดคล้องกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล และการลงโทษ
ตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งอาจทำให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในฐานะผู้ประกอบการ หรือผู้ได้รับไปซึ่ง
ข้อมูลส่วนบุคคลไม่เกรงกลัวโทษปรับทางปกครอง หากพิจารณาสิทธิเรียกร้องระหว่างบุคคล เจ้าของข้อมูล
สามารถใช้สิทธิเรียกร้องต่อผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและมีสิทธิที่จะได้การเยียวยาความเสียหายใน
ทางแพ่งได้แต่ก็ยากที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลจะสามารถพิสูจน์ได้ เพราะเจ้าของข้อมูลไม่อาจทราบได้เลย
ว่าข้อมูลของตนเองถูกนำไปประมวลผลอย่างไร และเป็นประโยชน์ต่อเจ้าของกิจการหรือผู้ควบคุมข้อมูลใน
การสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจเท่าไร ดังนั้นการที่เจ้าของข้อมูลที่จำกัดอยู่แค่บุคคลจึงไม่สามารถที่จะแสวงหา
พยานหลักฐานในการเรียกร้องสิทธิทางแพ่งเพื่อชดเชยความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนี้รัฐจะเป็นผู้เข้ามา
กำกับดูแลลงโทษสำหรับการประมวลผลข้อมูลโดยได้รับความยินยอม ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงบทลงโทษตามที่
กล่าวมาข้างต้นก็จะเห็นว่าบทกำหนดโทษก็อาจจะไม่เพียงพอที่จะลงโทษผู้ฝ่าฝืนบทบัญญัติตาม
พระราชบัญญัตินี้

ประกอบกับการพิจารณาแนวคิดความเป็นอยู่ส่วนตัวนั้น เปรียบข้อมูลมีค่าดังทรัพย์สินที่จะต้อง
ได้รับความคุ้มครอง เพราะข้อมูลในปัจจุบันผู้ควบคุมข้อมูลสามารถนำไปแสวงหาประโยชน์ทางธุรกิจได้
ดังนั้น การแทรกแซงโดยการทำละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลจึงเป็นการละเมิดแนวคิดความเป็นอยู่ส่วนบุคคล
และถือว่าเป็นภัยอันตรายร้ายแรง และผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งส่วนมากจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่
จะไม่คำนึงถึงความเสียหายของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเมื่อเทียบกับประโยชน์ทางธุรกิจที่จะได้รับจากการ
ใช้ประโยชน์ในข้อมูลส่วนบุคคล เนื่องจากผู้ควบคุมข้อมูลอยู่ในฐานะผู้ประกอบการธุรกิจมีความสามารถในการ
ชำระค่าปรับ ทางปกครอง ทั้งนี้ปัจจุบันการดำเนินการตามธุรกิจ ได้เปลี่ยนไปจากอดีตมาก เพราะแต่เดิม
การทำธุรกิจจะใช้ตัวแทนในการดำเนินการติดต่อกับลูกค้าเพื่อสร้างฐานลูกค้า และการโฆษณาชวนเชื่อผ่าน
ช่องทางสื่อต่างๆ ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และป้ายโฆษณาต่างๆ แต่ในปัจจุบันการทำธุรกิจ
เปลี่ยนแปลงไปจากขายฝ่ายตัวแทน ไปเป็นการขายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ซึ่งลูกค้าสามารถสั่งซื้อสินค้าได้
ตลอดเวลา

ดังนั้น หากผู้ประกอบการที่เป็นผู้ประมวลผลข้อมูลรายได้ข้อมูลชื่อลูกค้า อีเมล เบอร์โทรศัพท์ ที่อยู่ติดต่อได้ของลูกค้า ซึ่งข้อมูลดังกล่าวถือได้ว่าเป็นข้อมูลส่วนบุคคลย่อม ส่งผลให้ผู้ประกอบการเอาข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ในทางพาณิชย์ และอาจสร้างกำไร หรือ ผลตอบแทน จากข้อมูลดังกล่าวได้อย่างมหาศาลแต่ความเสียหายจะตกอยู่กับเจ้าของข้อมูลที่ถูกนำข้อมูลไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลทางการตลาดในการเสนอขายสินค้าให้ตรงตามกลุ่มเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของผู้ประกอบการ

ด้วยเหตุนี้ พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมาตรา 83 จะต้องพิจารณาแนวคิดการลงโทษผู้กระทำความผิดในทางปกครองตามหลักที่ว่า การกระทำทางปกครองต้องเป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน และคุ้มครองประโยชน์สาธารณะไปพร้อมกันในการเดียวกัน และแนวคิดและทฤษฎีในการลงโทษในกรณีผู้ควบคุมข้อมูลฝ่าฝืนบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 โดยเป็นหลักเกณฑ์ที่เกิดจากการที่รัฐมีหน้าที่ดูแลรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนในรัฐซึ่งการรักษากำกับดูแลข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อมิให้บุคคลใดหาประโยชน์จากข้อมูลโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายย่อมถือได้ว่าเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ดังนั้น การจะกำหนดโทษ สำหรับการ เก็บรวบรวมใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากความยินยอมของเจ้าของข้อมูลนั้น ก็ต้องพิจารณาให้สอดคล้อง กับหลักแนวคิดและทฤษฎีข้างต้น เพื่อให้การลงโทษ เหมาะสมกับความเสียหายที่เกิดขึ้น และได้สัดส่วนกับการกระทำละเมิด

ทั้งนี้หากพิจารณาจาก พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พุทธศักราช 2562 เปรียบเทียบกับ General Data Protection Regulation (GDPR) จะพบว่าใน General Data Protection Regulation (GDPR) มีการกำหนดโทษปรับทางปกครองไว้สูงถึง 20,000,000 ยูโร 4% ของรายได้สุทธิของผู้ประกอบการ โดยคำนวณจากรายได้ทั่วโลกในปีงบประมาณที่ผ่านมา แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

แต่บทลงโทษตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พุทธศักราช 2562 นั้นยังไม่สอดคล้องกับ General Data Protection Regulation (GDPR) เนื่องจากกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของไทยมีการกำหนดบทลงโทษที่อาจยังคงไม่ได้คำนึงถึงความหนักเบาความรุนแรงของการกระทำความผิดข้อมูลส่วนบุคคลและก็ไม่ได้มีหลักการในการพิจารณาความจงใจหรือความประมาทของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลตามความเหมาะสมและตามสัดส่วนในการพิจารณาบทลงโทษแต่อย่างใด

เมื่อพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ไม่ได้มีการกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำขั้นสูงในการดำเนินการปรับบุคคลผู้ทำละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลของเจ้าของข้อมูลทำให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นขึ้นอยู่กับการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ด้วยเหตุนี้การที่เจ้าหน้าที่จะใช้ดุลพินิจจึงไม่สอดคล้อง กับหลักการได้สัดส่วนความเสียหายที่เจ้าของข้อมูลพึงได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับประโยชน์ที่ผู้ควบคุมข้อมูลได้นำไปใช้แสวงหาประโยชน์และผลกำไร

ดังนั้น เพื่อให้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 จึงต้องมีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการเก็บข้อมูลส่วนบุคคลอันเกิดจากสัญญา

ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะให้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลโดยมีกำหนดระยะเวลาภายในอายุความอันคู่สัญญาจะมีสิทธิที่จะใช้สิทธิเรียกร้องตามสัญญาแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินกว่า 3 ปี นับแต่คู่สัญญาได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาระหว่างกันเรียบร้อยแล้ว

โดยเห็นสมควรแก้ไขจากเดิมพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พุทธศักราช 2562 มาตรา 24 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(3) เป็นการจำเป็นเพื่อการปฏิบัติตามสัญญาซึ่งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเป็นคู่สัญญาหรือ เพื่อใช้ในการดำเนินการตามคำขอของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อนเข้าทำสัญญานั้น

เป็นมาตรา 24 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(3) เป็นการจำเป็นเพื่อการปฏิบัติตามสัญญาซึ่งเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเป็นคู่สัญญาหรือ เพื่อใช้ในการดำเนินการตามคำขอของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลก่อนเข้าทำสัญญา นั้น

กำหนดระยะเวลาในการจัดเก็บต้องไม่เกินกำหนดระยะเวลาภายในอายุความอันคู่สัญญาจะมีสิทธิที่จะใช้สิทธิเรียกร้องตามสัญญา หรือ ไม่เกินกว่า 3 ปี นับแต่คู่สัญญาได้ปฏิบัติหน้าที่ตามสัญญาระหว่างกันเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ตามแต่ละระยะเวลาใดถึงก่อน

2. ปัญหาเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลของผู้ที่ตั้งกล้องวงจรปิด ณ เเคสถาน ของตนเอง

ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะให้มีการดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 จากเดิมมาตรา 24 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(2) เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล”

เป็นมาตรา 24 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลทำการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เว้นแต่

(2) เพื่อป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตร่างกายหรือสุขภาพของบุคคล เป็นเพื่อป้องกันเคหาสถานหรือระงับอันตราย ต่อชีวิต ร่างกาย หรือสุขภาพของบุคคล ตลอดจนทรัพย์สินของบุคคล

3. ปัญหาเกี่ยวกับความปลอดภัยสำหรับการประมวลผลที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารทางประวัติศาสตร์การศึกษาวิจัยหรือสถิติ

ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะ ให้คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ดำเนินการออกมาตรการป้องกันในการเก็บรวบรวมใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงมาตรการทางเทคนิคสำหรับการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคล และผู้ศึกษาเห็นควรเสนอวิธีการในการป้องกันสิทธิของเจ้าของข้อมูลโดยออกเป็นประกาศ ดังนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 24 (1) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า ประกาศคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เรื่อง มาตรการปกป้องที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล สำหรับการเก็บรวบรวม ข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประวัติศาสตร์หรือจดหมายเหตุเพื่อประโยชน์สาธารณะ พ.ศ. 2566

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารประวัติศาสตร์หรือจดหมายเหตุเพื่อประโยชน์สาธารณะ ตามมาตรา 24 (1) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องจัดให้มีมาตรการปกป้องที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของ ข้อมูลส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้

(1) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องจัดให้มีมาตรการเชิงเทคนิคทางคอมพิวเตอร์ในการป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลโดยผู้ควบคุมข้อมูลจะต้องดำเนินการเก็บข้อมูลบันทึกผู้เข้าถึงข้อมูลทุกราย

(2) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องแจ้งให้เจ้าของข้อมูลทราบถึงการเก็บ รวบรวม ใช้ข้อมูลแก่เจ้าของข้อมูล

(3) ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องควบคุมไม่ให้ใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัย เพื่อประโยชน์ในทางการค้า

ประกาศ ณ วันที่ 29 พฤศจิกายน 2566

4. ปัญหาการลงโทษการเก็บและรวบรวมใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ต้องได้รับความยินยอม

ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะให้ดำเนินการแก้ไข บทกำหนดโทษตามมาตรา 83 จากเดิม มาตรา 83 บัญญัติว่า “ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 24 มาตรา 25 วรรคหนึ่ง มาตรา 27 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา 28 มาตรา 32 วรรคสอง หรือมาตรา 37 หรือขอความยินยอมโดยการหลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เข้าใจผิดในวัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 21 ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 25 วรรคสอง หรือส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่เป็นไปตามมาตรา 29 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม ต้องระวางโทษปรับทางปกครอง ไม่เกินสามล้านบาท”

เป็น มาตรา 83 บัญญัติว่า “ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 24 มาตรา 25 วรรคหนึ่ง มาตรา 27 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา 28 มาตรา 32 วรรคสอง หรือ มาตรา 37 หรือขอความยินยอมโดยการหลอกลวงหรือทำให้เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล เข้าใจผิดใน วัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา 21 ซึ่งได้นำมาใช้บังคับโดยอนุโลมตามมาตรา 25 วรรคสอง หรือส่ง หรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่เป็นไปตามมาตรา 29 วรรคหนึ่งหรือวรรคสามต้องระวางโทษปรับทาง ปกครองสูงสุด 4% ของ กำไรสุทธิที่ได้รับในปีงบประมาณก่อนหน้าทั้งนี้ไม่เกินความเสียหายที่เกิดขึ้นจริง

เอกสารอ้างอิง

คณะรพี ทองรวงศ์. คำอธิบายหลักกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม, 2565.

นคร เสรีรักษ์ และคนอื่น ๆ. GDPR ฉบับภาษาไทย , Pivacy Thailand. (กรุงเทพฯ: พี.เพรส, 2562)

ปรีดา โชติมานนท์. “ฐานอันชอบด้วยกฎหมายในการเก็บรวบรวม ใช้และเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล.” วารสารรามคำแหง ฉบับรามคำแหง 10, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2564).

ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง และคนอื่น ๆ. แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล. ศูนย์วิจัยกฎหมายและพัฒนา คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย., กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2562.